

Số: /KH-UBND

Bắc Giang, ngày tháng năm 2024

KẾ HOẠCH

Phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã tỉnh Bắc Giang năm 2025

Thực hiện Công Văn số 4876/BKHĐT-HTX ngày 24/6/2024 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc xây dựng Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã năm 2025; UBND tỉnh Bắc Giang xây dựng Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể (KTTT), hợp tác xã (HTX) năm 2025 trên địa bàn tỉnh như sau:

Phần thứ nhất

ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ NĂM 2024

I. TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KTTT, HỢP TÁC XÃ NĂM 2024¹

1. Về số lượng, doanh thu và thu nhập; thành viên, lao động; trình độ cán bộ quản lý của HTX, liên hiệp HTX, tổ hợp tác (THT)

1.1. Hợp tác xã

Từ đầu năm 2024 đến nay, trên địa bàn tỉnh Bắc Giang có 54 HTX thành lập mới, ước đến ngày 31/12/2024, toàn tỉnh có khoảng 80 HTX thành lập mới, giảm 20% so với năm 2023, đạt 100% so với mục tiêu kế hoạch đề ra² với khoảng 593 thành viên tham gia. Ước đến ngày 31/12/2024, tổng số HTX trên địa bàn tỉnh là 1.177 HTX, tăng 5,47% so với năm 2023³; số thành viên tham gia HTX khoảng 43.375 người tăng 3% so với năm 2023; số người tham gia hội đồng quản trị (HDQT) của HTX là 3.531 người⁴. Đa số các HTX, Chủ tịch HDQT đồng thời là Giám đốc HTX, thành viên HDQT là Phó Giám đốc HTX. Khoảng 35% số cán bộ quản lý HTX có trình độ từ trung cấp trở lên, còn lại chưa qua đào tạo và chỉ tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn do tỉnh, huyện tổ chức. Trong tổng số 1.177 HTX, có 1.029 HTX có trạng thái đang hoạt động và 148 HTX ngừng hoạt động thuộc diện khó khăn, giải thể và tạm ngừng có thời hạn để tìm phương án kinh doanh khác và chưa có nhu cầu giải thể; trong năm 2024 dự kiến có 20 HTX giải thể.

Thực tế hiện nay, số HTX hoạt động có hoạt động sản xuất kinh doanh khoảng 742 HTX, chiếm 63% so với tổng số đăng ký. Doanh thu bình quân một HTX có hoạt động sản xuất đạt khoảng 1,7 tỷ đồng/HTX/năm; lãi bình quân đạt khoảng 250 triệu đồng/HTX/năm, tăng khoảng 8% so với năm 2023.

1.2. Liên hiệp HTX

¹ Toàn bộ là số liệu ước tính đến 31/12/2024

² Trong đó: Lĩnh vực nông nghiệp là 57 HTX, lĩnh vực phi nông nghiệp là 23 HTX

³ Trong đó: Lĩnh vực nông, lâm nghiệp, thủy sản là 783 HTX (chiếm 66,5%); Lĩnh vực phi nông nghiệp là 374 HTX (chiếm 31,8%); Quỹ tín dụng nhân dân là 20 Quỹ (chiếm 1,7%).

⁴ Trong đó ban kiểm soát, kiểm soát viên 1.177 người.

Toàn tỉnh Bắc Giang có 04 liên hiệp HTX đều hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp, với 21 HTX thành viên tham gia. Có 01 liên hiệp HTX đang hoạt động cầm chừng (Liên hiệp HTX dùng nước kênh Y2) và 03 Liên hiệp HTX đã tạm ngừng hoạt động⁵. Tổng số lao động trong các liên hiệp HTX năm 2024 khoảng 25 lao động, lãi bình quân đạt khoảng 130 triệu đồng/năm, thu nhập bình quân của lao động đạt 05 triệu/tháng.

1.3. Tổ hợp tác (THT)

Từ đầu năm 2024 đến nay, trên địa bàn tỉnh Bắc Giang có 34 THT được thành lập mới, ước đến ngày 31/12/2024 có 46 THT được thành lập mới, nâng tổng số THT trên địa bàn tỉnh lên khoảng 420 THT với 4.120 thành viên tham gia, hoạt động đa dạng trong nhiều lĩnh vực như THT chăn nuôi, dịch vụ nước nông nghiệp, THT phụ nữ giúp nhau làm kinh tế, THT nuôi ong, THT rau an toàn, THT vệ sinh môi trường... Các THT hoạt động chủ yếu là giúp đỡ, tương trợ lẫn nhau trong sản xuất, đời sống, trao đổi kinh nghiệm sản xuất, hỗ trợ trong sản xuất, áp dụng tiên bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ, cung cấp thông tin và tiêu thụ sản phẩm. Thu nhập bình quân của tổ viên các THT năm 2024 ước đạt 50 triệu đồng/người/năm, đạt mục tiêu kế hoạch đề ra.

2. Đánh giá theo lĩnh vực

2.1. Lĩnh vực nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản

Ước đến ngày 31/12/2024 toàn tỉnh Bắc Giang có 783 HTX với khoảng 11.750 thành viên (bình quân khoảng 15 thành viên/HTX). Doanh thu bình quân ước đạt 800 triệu đồng/HTX (đạt mục tiêu năm 2024); lợi nhuận bình quân đạt 300 triệu đồng/HTX (đạt mục tiêu năm 2024).

Hoạt động của các HTX ngày càng chuyển dịch theo hướng đa dạng hoá các ngành nghề, dịch vụ. Các HTX trong lĩnh vực nông nghiệp đã làm tốt vai trò đầu mối đảm nhận khâu thu mua và đưa hàng hóa ra thị trường giúp tiết kiệm chi phí, tăng lợi nhuận cho người sản xuất, ổn định nguồn cung nguyên liệu cho doanh nghiệp, là cầu nối giúp doanh nghiệp và nông dân hợp tác, ký kết hợp đồng liên kết, tiêu thụ sản phẩm nên đã thu hút thành viên tham gia HTX ngày càng đông đảo. Các HTX hoạt động trong lĩnh vực này đã tích cực tham gia vào các chương trình phát triển kinh tế nông nghiệp nông thôn chung của tỉnh.⁶

2.2. . Lĩnh vực công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp

Toàn tỉnh Bắc Giang có 143 HTX trong lĩnh vực công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp với 1.157 thành viên hoạt động với ngành nghề kinh doanh như: sản xuất và chế biến sản phẩm như mì gạo, bún, chưng cất rượu, sản phẩm thủ công mỹ nghệ, sản phẩm cơ khí nông nghiệp, khai thác vật liệu xây dựng, chế biến sản phẩm từ thịt, sản phẩm đồ gỗ... HTX sản xuất hàng thủ công truyền thống trong các làng nghề tiếp tục được khôi phục và phát triển, hoạt động hiệu quả, sản phẩm của các HTX đã

⁵ Liên hiệp HTX cự chiến binh sông cầu, Liên hiệp HTX Hà Bắc và Liên hiệp HTX hữu cơ Hiệp Hòa.

⁶ Như: xây dựng nông thôn mới, đặc biệt là Chương trình mỗi xã một sản phẩm (theo Kế hoạch năm 2024 toàn tỉnh có 107 HTX nông nghiệp với 179 sản phẩm đặc trưng, thế mạnh đăng ký tham gia chương trình OCOP).

được thị trường trong và ngoài nước chấp nhận. Nhiều sản phẩm của HTX đã được người tiêu dùng ưa chuộng và đã trở thành đặc sản chất lượng của Bắc Giang⁷.

2.3. Lĩnh vực quỹ tín dụng nhân dân (QTDND)

Trên địa bàn tỉnh có 20 QTDND (chiếm 1,7% trong tổng số HTX), trong đó 19 QTDND hoạt động an toàn và hiệu quả, 01 quỹ⁸ đang trong tình trạng kiểm soát đặc biệt. Hệ thống QTDND hoạt động tương đối ổn định, tạo được sự tin tưởng của người dân trong việc gửi và vay tiền, hỗ trợ vốn cho các thành viên trong sản xuất kinh doanh, tạo động lực cho kinh tế khu vực nông nghiệp, nông thôn phát triển; đồng thời, góp phần tích cực thúc đẩy phát triển kinh tế địa phương. Đến ngày 30/6/2024, tổng nguồn vốn huy động của các QTDND trên địa bàn đạt 3.982 tỷ đồng, tăng 174 tỷ đồng, tăng 4,5% so với thời điểm 31/12/2023; dư nợ cho vay đạt 2.917 tỷ đồng, giảm 52,7 tỷ đồng, giảm 1,7% so với 31/12/2023; nợ xấu là 7,4 tỷ đồng, chiếm 0,25% trên tổng dư nợ.

Đến ngày 30/6/2024, các QTDND có tổng lãi ước đạt 20.900 triệu đồng, bình quân là 1.100 triệu đồng/01 QTD. Tổng số thành viên đạt 28.520 thành viên, tăng 659 thành viên (+2,4%) so với 31/12/2023. Tổng số lao động làm việc thường xuyên trong QTDND là 210 người (toàn bộ là thành viên). Thu nhập bình quân của thành viên làm việc tại QTD là 16 triệu đồng/tháng.

2.4. Lĩnh vực thương mại, dịch vụ, quản lý khai thác chợ

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 86 HTX trong lĩnh vực thương mại, dịch vụ và chợ với 650 thành viên. Do có phương án sản xuất kinh doanh tốt và được đầu tư vốn lớn nên các HTX này hoạt động khá hiệu quả và ổn định đóng góp tích cực vào ngân sách hằng năm của tỉnh nhất là mô hình HTX quản lý chợ và một số HTX xuất khẩu nông sản, thực phẩm; có nhiều HTX liên kết với các doanh nghiệp sản xuất theo quy trình tiêu chuẩn tạo ra các sản phẩm nông nghiệp chất lượng cao và có thị trường tiêu thụ bền vững. Các HTX nông nghiệp, thương mại, dịch vụ đã thực hiện tốt việc xúc tiến tiêu thụ sản phẩm, chú trọng đưa sản phẩm vào tiêu thụ tại hệ thống các siêu thị. Các HTX du lịch đã sáng tạo trong phối hợp, công tác truyền thông, kết hợp thăm quan, trải nghiệm, quảng bá, giới thiệu và bán các sản phẩm đặc trưng tại địa phương.

2.5. Lĩnh vực vận tải

Toàn tỉnh có 16 HTX hoạt động trong lĩnh vực kinh doanh vận tải bằng xe ô tô với 300 thành viên, lợi nhuận bình quân 01 HTX là 750 triệu đồng/năm; thu nhập bình quân 01 thành viên HTX là 8,5 triệu đồng/tháng; 16/16 HTX tham gia đóng bảo hiểm xã hội cho thành viên với 145 người tham gia đóng bảo hiểm. Quy mô các HTX còn chưa lớn song bộ máy gọn nhẹ, hoạt động năng động, thường xuyên tổ chức tập huấn nghiệp vụ và các quy định của pháp luật trong hoạt động kinh doanh vận tải cho người điều hành, lái xe và nhân viên phục vụ.

2.6. Lĩnh vực vệ sinh môi trường, dịch vụ điện

⁷ Như: đồ gỗ mỹ nghệ; bún khô Đa Mai; rượu Vân Hương; Bánh Đa Kề; mỳ Chũ; chè xanh Bản Ven; trà cà gai leo; trà hoa vàng, các loại dầu thực vật,

⁸ QTDND phường Thọ Xương, thành phố Bắc Giang

Toàn tỉnh có 98 HTX với 810 thành viên, thực hiện thu gom, xử lý rác thải và hoạt động dịch vụ điện năng trên địa bàn. Hằng năm các HTX được hỗ trợ trang bị các xe chuyên dụng thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải tại khu vực nông thôn.

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh Bắc Giang có 18 HTX dịch vụ điện đang hoạt động kinh doanh bán lẻ điện nông thôn⁹. Hầu hết các HTX có khả năng vận hành lưới điện và quản lý kinh doanh khá hiệu quả, chấp hành tốt các quy định của pháp luật về hoạt động điện lực đối với các đơn vị bán lẻ điện tại khu vực nông thôn, giải quyết việc làm cho lao động địa phương; tham gia tích cực vào các hoạt động của địa phương, đóng góp tích cực vào chương trình xây dựng nông thôn mới.

2.7. Lĩnh vực xây dựng

Toàn tỉnh có 14 HTX với 188 thành viên tham gia. Hiện chỉ còn 02 HTX hoạt động với 14 thành viên, với khoảng 80 lao động. Thu nhập bình quân của thành viên HTX, người lao động trong 01 HTX khoảng 60 triệu đồng/năm. Hầu hết các đơn vị có quy mô nhỏ, tham gia xây dựng các công trình có vốn đầu tư nhỏ, thời gian thi công ngắn.

3. Đánh giá tác động của HTX, liên hiệp HTX, THT tới thành viên, kinh tế hộ thành viên

Hoạt động của các HTX tiếp tục đổi mới và từng bước phát triển theo hướng nâng cao chất lượng hoạt động, đáp ứng theo yêu cầu của thị trường, góp phần giải quyết việc làm và mang lại thu nhập ổn định cho thành viên tham gia và người lao động. Từng bước xóa bỏ sản xuất manh mún, nhỏ lẻ, hướng đến mô hình sản xuất tập trung, quy mô lớn, có liên kết trong sản xuất và tiêu thụ.

Khi tham gia vào HTX với diện tích đất canh tác đủ lớn và nuôi, trồng những loại cây, con tập trung, các thành viên HTX có điều kiện tiếp cận ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật từ các tổ chức nghiên cứu, dịch vụ khoa học và công nghệ. Ngoài việc đem lại lợi ích về kinh tế thì các thành viên còn có cơ hội tương trợ lẫn nhau. Thông qua HTX, các thành viên sẽ được hưởng lợi từ việc mua với khối lượng lớn các loại giống cây trồng, vật nuôi, vật tư, áp dụng kỹ thuật, dùng chung máy móc, chế biến sau thu hoạch sản phẩm... từ đó giảm chi phí sản xuất, nâng cao năng lực cạnh tranh của sản phẩm.

4. Một số mô hình hoạt động hiệu quả theo phương thức sản xuất gắn với chuỗi giá trị, ứng dụng công nghệ cao

Tỉnh Bắc Giang đã xây dựng 05 mô hình HTX ứng dụng công nghệ 4.0 và 05 mô hình HTX nông nghiệp khởi nghiệp ứng dụng công nghệ cao theo Đề án “Hỗ trợ phát triển mô hình Hợp tác xã ứng dụng công nghệ 4.0 trong quản lý điều hành hoạt động sản xuất kinh doanh và mô hình Hợp tác xã nông nghiệp khởi nghiệp ứng dụng công nghệ cao trên địa bàn tỉnh Bắc Giang, giai đoạn 2021-2025”, với các mô hình tham gia như trồng cây ăn quả, trồng và sản xuất dược liệu, mỳ gạo Châu Sơn, thịt lợn hữu cơ, rau hoa trong nhà màng, thủy sản.

Tính đến hết năm 2024, có khoảng 60 HTX ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất, 200 HTX nông nghiệp tham gia thực hiện các hoạt động liên kết tiêu

⁹ Trong đó: 16 HTX tham gia Dự án REII; 02 HTX không tham gia Dự án

thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị thông qua cung ứng nguyên liệu đầu vào¹⁰ bao tiêu đầu ra bằng các hợp đồng tiêu thụ đặc biệt đối với các HTX hoạt động sản xuất có sản phẩm đầu ra là nguyên liệu chế biến, tiêu thụ, xuất khẩu nông sản¹¹.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VÀ CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ

1. Kết quả triển khai Luật HTX và các văn bản hướng dẫn

Sau khi Luật HTX năm 2023 được Quốc hội thông qua, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Liên minh HTX tỉnh đã chủ động tổ chức Hội nghị tuyên truyền Luật HTX năm 2023. Tham gia đóng góp ý kiến đối với dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật HTX, về đăng ký hợp tác xã, tổ hợp tác; dự thảo Thông tư ban hành biểu mẫu thực hiện thủ tục đăng ký tổ hợp tác, HTX; thực hiện mở các lớp bồi dưỡng tập huấn, tổ chức hội thảo chính sách hỗ trợ KTTT, HTX theo Luật Hợp tác xã năm 2023.

2. Công tác quản lý Nhà nước về kinh tế tập thể

Để tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo phát triển kinh tế tập thể, UBND tỉnh Bắc Giang đã thành lập Ban chỉ đạo phát triển KTTT tỉnh Bắc Giang¹²; phân công 01 đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh làm Trưởng Ban chỉ đạo, Sở Kế hoạch và Đầu tư là cơ quan thường trực Ban chỉ đạo và đầu mối giúp UBND tỉnh thực hiện chức năng quản lý nhà nước về KTTT cấp tỉnh; UBND các huyện, thành phố, thị xã thành lập các Ban chỉ đạo phát triển KTTT do 01 đồng chí Phó Chủ tịch UBND cấp huyện làm Trưởng ban, giúp cho công tác quản lý Nhà nước về KTTT hiệu quả hơn.

3. Kết quả triển khai các chính sách hỗ trợ, ưu đãi phát triển KTTT

- *Chính sách đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực:* Hằng năm, từ nguồn ngân sách tỉnh giao, các cơ quan, đơn vị đã chủ động xây dựng Kế hoạch triển khai tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức phát triển HTX cho đối tượng là cán bộ chủ chốt, cán bộ quản lý HTX, thành viên HTX. Năm 2024, Liên minh HTX tỉnh dự kiến tổ chức 09 lớp với khoản 600 học viên¹³. Sở Nông nghiệp và PTNT đã tổ chức 02 lớp tập huấn, bồi dưỡng kiến thức phát triển HTX cho 98 học viên là cán bộ chủ chốt, cán bộ quản lý HTX, thành viên HTX nông nghiệp trên địa bàn. Sở Khoa học và Công nghệ tập huấn cho trên 510 thành viên các HTX tại 03 huyện, thành phố: Lạng Giang và Yên Thế và thành phố Bắc Giang về bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ; Luật Sở hữu trí tuệ sửa đổi, bổ sung; hành vi xâm phạm quyền đối với tên thương mại, nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý....

- *Chính sách xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường:* Các hoạt động xúc tiến thương mại đã được triển khai theo hướng năng động, linh hoạt và hiệu quả; quảng bá và mời gọi kết nối tiêu thụ với các Tập đoàn bán lẻ, chuỗi các hệ

¹⁰ Gồm: giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, thức ăn, vắc xin, các dịch vụ hỗ trợ,....

¹¹ Như: rau các loại; khoai tây; dưa chuột bao tử; cà chua bi, dưa, vải thiều, nhãn; ...Một số mô hình HTX tiêu biểu như: HTX Rau sạch Yên Dũng; HTX Đồng Tâm 3; HTX nông nghiệp sản xuất và KDDV tổng hợp Hồng Xuân; HTX nông nghiệp Thanh Hải; HTX tiêu thụ nông sản Tân Mộc; HTX vải sớm Phúc Hòa; HTX dược liệu công nghệ cao trường sơn; HTX NN Hữu cơ Bình Minh; HTX NN công nghệ cao Như Hoa....

¹² Quyết định 698/QĐ-UBND ngày 30/5/2014 và Quyết định số 740/QĐ-UBND ngày 25/4/2024 của Chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang.

¹³ Đến hết tháng 6/2024 đã tổ chức 07 lớp bồi dưỡng tập huấn với 534 học viên tham gia.

thống siêu thị, trung tâm thương mại lớn trong và ngoài nước, các chợ đầu mối nông sản trong nước đến tỉnh khảo sát, liên kết với các doanh nghiệp, HTX của tỉnh để thu mua, tiêu thụ sản phẩm; tích cực tham gia các chương trình hội chợ, trưng bày và giới thiệu sản phẩm trên toàn quốc.

Liên minh HTX tỉnh tổ chức phiên chợ Tết; tổ chức hỗ trợ 05 HTX tham gia Hội chợ xúc tiến thương mại cho khu vực kinh tế tập thể, HTX tại thành phố Hà Nội, 05 HTX tham gia phiên chợ HTX lần II tại Đà Nẵng.

Sở Nông nghiệp và PTNT đã tham gia trưng bày, giới thiệu sản phẩm tại 04 Hội chợ¹⁴. Dự kiến trong những tháng cuối năm tiếp tục tổ chức cho khoảng 15 lượt chủ thể với hơn 35 lượt sản phẩm tham gia từ 1-2 hội chợ, triển lãm, sự kiện kết nối từ nguồn kinh phí Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới.

Sở Công Thương Bắc Giang hỗ trợ 08 gian hàng cho các doanh nghiệp, HTX của tỉnh tham gia Hội chợ thương mại xuất nhập khẩu Trung Quốc – ASEAN và Lễ hội du lịch biên giới Việt - Trung tại Bằng Tường, Quảng Tây, Trung Quốc năm 2024; hỗ trợ kinh phí cho doanh nghiệp, HTX tham gia Chương trình Hội chợ triển lãm thương mại và giới thiệu sản phẩm OCOP tại các tỉnh, thành phố; thông tin thương mại và tuyên truyền, quảng bá để tiêu thụ hàng hóa trong và ngoài nước trên Báo Bắc Giang, Đài Phát thanh và Truyền hình Bắc Giang, Sàn giao dịch Thương mại điện tử (TMĐT) trực tuyến; xây dựng, tạo mã QR Danh mục 56 sản phẩm chủ lực, đặc trưng và tiềm năng tỉnh Bắc Giang (song ngữ Việt-Anh), xây dựng, in và phát hành 1.000 cuốn Cẩm nang về Danh mục sản phẩm chủ lực, đặc trưng và tiềm năng tỉnh Bắc Giang (song ngữ Việt-Trung) phục vụ công tác quảng bá, xúc tiến thương mại, hỗ trợ tiêu thụ các sản phẩm nông sản của tỉnh.

Huyện Lạng Giang hỗ trợ kinh phí xây dựng nhãn hiệu cho sản phẩm đặc trưng đối với 03 HTX với tổng số tiền 50 triệu đồng¹⁵. Hỗ trợ kinh phí tổ chức hội chợ xúc tiến thương mại, triển lãm tại quảng trường của UBND huyện cho các tổ chức kinh tế tập thể, các doanh nghiệp với tổng số tiền 208,8 triệu đồng.

Thị xã Việt Yên hỗ trợ kinh phí phát triển KTTT, HTX năm 2024 là 1,710 tỷ đồng, trong đó: Hỗ trợ tem, bao bì, nhãn mác cấp giấy chứng nhận Vietgap cho các HTX nông nghiệp, sản phẩm tham gia OCOP năm 2023 và hỗ trợ thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế nông nghiệp hàng hóa, giống, vật tư.

- *Chính sách tiếp cận vốn và quỹ hỗ trợ phát triển HTX*: Chi nhánh tỉnh ngân hàng Nhà nước tỉnh Bắc Giang thường xuyên chỉ đạo các ngân hàng thương mại rà soát, làm việc cụ thể giúp các HTX tiếp cận nguồn vốn vay hỗ trợ theo chính sách của Trung ương và nguồn vốn vay phát triển sản xuất kinh doanh. Hiện có 14 HTX đang vay vốn tại các tổ chức tín dụng, với số dư là 110.029 triệu đồng.

¹⁴ Hội chợ OCOP Quảng Ninh Xuân, Hè năm 2024; Triển lãm quốc tế ngành lương thực, thực phẩm TP Hồ Chí Minh lần thứ 3 năm 2024; sự kiện quảng bá sản phẩm OCOP các tỉnh đồng bằng sông Hồng và tôn vinh các sản phẩm về mít đặc sản Hà Nội năm 2024 và các hội nghị xúc tiến thương mại cho 300 lượt sản phẩm OCOP, sản phẩm chủ lực đặc trưng của 60 lượt chủ thể, HTX được tham gia trưng bày giới thiệu

¹⁵ HTX nông nghiệp Yên Mỹ; HTX nông nghiệp Hương Lạc; HTX mỳ sạch JVO FOOD Thái Đào.

- Với mục tiêu tiếp cận được nhiều nguồn vốn cho phát triển KTTT, tỉnh đã tổ chức Hội thảo “Giải pháp tháo gỡ vướng mắc trong tiếp cận tín dụng đối với khu vực kinh tế tập thể”; tham dự Hội nghị trực tuyến do Liên minh HTX Việt Nam tổ chức; Hội nghị tập huấn phổ biến cơ chế và hướng dẫn lập hồ sơ vay vốn Quỹ hỗ trợ phát triển HTX Việt Nam và Quỹ hỗ trợ phát triển HTX tỉnh. Tổng nguồn vốn Quỹ hỗ trợ phát triển HTX đến nay là 26.257 triệu đồng với 27 dự án với số tiền 10.975 triệu đồng. Các dự án phát huy tốt nguồn vốn vay từ Quỹ, góp phần phát triển sản xuất kinh doanh, nâng cao năng lực hoạt động.

Liên minh HTX tỉnh phối hợp Ngân hàng chính sách xã hội tỉnh tiếp tục theo dõi, quản lý nguồn vốn Quỹ quốc gia về việc làm đảm bảo hiệu quả. Kết quả, thực hiện giải ngân 100% nguồn vốn được giao, không có dự án nợ xấu.

Liên minh HTX tỉnh phối hợp Quỹ hỗ trợ Liên minh HTX Việt Nam giới thiệu cho vay được 11 HTX với số tiền 51.763 triệu đồng. Năm 2024 có 01 HTX được vay vốn với số tiền là 05 tỷ đồng.

- *Chính sách khuyến công*: Sở Công Thương Bắc Giang được giao thực hiện 18 đề án khuyến công của tỉnh. Trong đó, có 05 đề án hỗ trợ cho 08 đơn vị là HTX với tổng kinh phí khuyến công hỗ trợ là 955 triệu đồng¹⁶.

- *Về chính sách đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng*: Sở Nông nghiệp và PTNT phối hợp với Sở Kế hoạch và Đầu tư; UBND các huyện, thị xã, thành phố rà soát các HTX đủ điều kiện đăng ký hỗ trợ dự án nhà kho, xưởng sơ chế, kho lạnh bảo quản nông sản, đường giao thông, thủy lợi nội đồng giai đoạn 2024-2025¹⁷. Theo đó có 03 HTX được thụ hưởng hỗ trợ gồm: Hợp tác xã Dừa Sạch Hương Sơn; Hợp tác xã sâm núi Dành và cây dược liệu hữu cơ Lạng Giang và Hợp tác xã nông nghiệp Hoàng Linh huyện Tân Yên.

UBND huyện Hiệp Hòa hỗ trợ cơ giới hóa theo Nghị quyết 26/2023/NQ-HĐND ngày 14/7/2023 của HĐND tỉnh dự kiến năm 2024 hỗ trợ mua máy móc cho 20 HTX và THT với kinh phí 04 tỷ đồng.

- *Về chính sách ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ*: Hỗ trợ kinh phí từ nguồn sự nghiệp khoa học triển khai 05 dự án cấp tỉnh và 02 dự án cấp cơ sở nhằm đẩy mạnh ứng dụng các tiến bộ khoa học công nghệ nâng cao chất lượng, giá trị sản phẩm theo chuỗi, gắn việc đăng ký bảo hộ với thực hiện truy xuất nguồn gốc sản phẩm, kết nối giao thương và tìm kiếm thị trường tiêu thụ...với tổng kinh phí 6.265 triệu đồng.

- *Chính sách thu hút cán bộ trẻ về làm việc cho HTX*: triển khai Nghị quyết số 14/2023/NQ-HĐND ngày 05/4/2023 của HĐND tỉnh Bắc Giang, Sở Nông nghiệp và PTNT đang chuẩn bị thủ tục, hồ sơ, quy trình triển khai, hướng dẫn cho 11 HTX với khoảng 12 cán bộ trẻ về làm việc tại 11 HTX nông nghiệp.

4. Kết quả, tình hình thực hiện các Đề án

¹⁶ Cụ thể như sau: (1) hỗ trợ xây dựng mô hình trình diễn kỹ thuật, chuyển giao công nghệ, ứng dụng máy móc tiên tiến, tiến bộ khoa học kỹ thuật: 05 đề án hỗ trợ cho 05 HTX; (2) tư vấn, trợ giúp cơ sở công nghiệp nông thôn, với kinh phí thực hiện 105 triệu đồng: Hỗ trợ thiết kế và in ấn thử nghiệm với số lượng hạn chế mẫu mã, nhãn mác, bao bì đóng gói, tem truy xuất nguồn gốc sản phẩm cho 03 cơ sở công nghiệp nông thôn là 03 HTX .

¹⁷ Quyết định số 432/QĐ-UBND ngày 09/5/2024 phê duyệt danh mục công trình hỗ trợ đầu tư kết cấu hạ tầng và chế biến sản phẩm cho các hợp tác xã trên địa bàn tỉnh Bắc Giang đến năm 2025

- *Kết quả thực hiện Đề án “Lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả tại các địa phương trên cả nước giai đoạn 2021-2025” theo Quyết định số 167/QĐ-TTg ngày 2/2/2021 của Thủ tướng Chính phủ.*

Thực hiện Quyết định số 167/QĐ-TTg ngày 03/02/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả tại các địa phương trên cả nước giai đoạn 2021-2025. Để đảm bảo sử dụng kinh phí có hiệu quả, tỉnh Bắc Giang thực hiện lồng ghép việc triển khai mô hình HTX theo Quyết định số 167 /QĐ-TTg ngày 03/02/2021 của Thủ tướng Chính phủ gắn với Đề án của tỉnh đã được phê duyệt. Hiện HTX nông nghiệp sản xuất và kinh doanh dịch vụ tổng hợp Hồng Xuân, huyện Lục Ngạn đang được Liên minh HTX tỉnh, các sở ngành, UBND huyện Lục Ngạn triển khai thực hiện các nội dung hỗ trợ¹⁸. Từ năm 2021 đến nay, HTX Hồng Xuân đã được hỗ trợ kinh phí với số tiền là 2.583 triệu đồng và được hỗ trợ vay vốn của Quỹ hỗ trợ phát triển HTX là 01 tỷ đồng.

- *Kết quả thực hiện Đề án “Hỗ trợ phát triển mô hình Hợp tác xã ứng dụng công nghệ 4.0 trong quản lý điều hành hoạt động sản xuất kinh doanh và mô hình Hợp tác xã nông nghiệp khởi nghiệp ứng dụng công nghệ cao trên địa bàn tỉnh Bắc Giang, giai đoạn 2021-2025”:* Sau khi Đề án được ban hành, Liên minh HTX tỉnh đã xây dựng kế hoạch triển khai giai đoạn và cho từng năm đảm bảo lộ trình của Đề án; thường xuyên phối hợp với các Sở, ngành, UBND các huyện thành phố có liên quan để thực hiện. Năm 2024 đã ban hành và triển khai các quyết định hỗ trợ kinh phí cho các HTX trong năm 2024; hỗ trợ cho các HTX tham gia xúc tiến thương mại tại Thành phố Đà Nẵng; tổ chức lớp tập huấn nâng cao năng lực quản lý điều hành cho cán bộ quản lý điều hành HTX tham gia đề án.

- *Kết quả thực hiện Đề án “Hỗ trợ nâng cao năng lực quản trị và hiệu quả hoạt động kế toán, kiểm toán cho các HTX trên địa bàn tỉnh Bắc Giang giai đoạn 2022-2025, tầm nhìn đến năm 2030”.* Đề án được ban hành với mục tiêu hỗ trợ nâng cao năng lực quản trị, điều hành hợp tác xã phù hợp với Luật HTX; từng bước chuyển đổi số trong các hoạt động quản trị HTX; đồng thời, nâng cao hiệu quả hoạt động kế toán, kiểm toán trong HTX; lựa chọn 10 HTX tham gia hỗ trợ phần mềm kế toán. Tổ chức Hội nghị triển khai các nội dung của Đề án; tổ chức 01 lớp tập huấn nâng cao năng lực quản trị cho HTX tham gia đề án và một số HTX có nhu cầu.

- *Kết quả thực hiện Đề án “Hỗ trợ hợp tác xã do phụ nữ tham gia quản lý, tạo việc làm cho lao động nữ đến năm 2030”:* Các cấp Hội đã phối hợp tổ chức 24 lớp tập huấn, bồi dưỡng kiến thức về khởi sự kinh doanh, khởi sự hợp tác xã cho các chị em, hội viên phụ nữ. Năm 2024 dự kiến hỗ trợ thành lập mới 15 HTX do phụ nữ tham gia quản lý; vận động 181 HTX, tổ hợp tác ký cam kết với chính quyền địa phương về sản xuất, kinh doanh sản phẩm nông nghiệp an toàn. Hỗ trợ các HTX tham gia các hoạt động xúc tiến thương mại, kết nối cung cầu.

¹⁸ Các chính sách của tỉnh được lồng ghép hỗ trợ cho HTX tham gia Đề án 167 bao gồm: Hỗ trợ đào tạo cán bộ quản lý, quản trị nhân lực, marketing; đào tạo kỹ thuật bán hàng online; Hỗ trợ xúc tiến thương mại tại miền Trung và miền Nam; hỗ trợ tiếp cận vốn ưu đãi và Quỹ hỗ trợ phát triển HTX để tăng cường vốn lưu động và mua phương tiện vận tải hàng hoá. Hỗ trợ mua máy sấy lạnh công suất 3 tấn thành phẩm khô/1 lần sấy. Hỗ trợ bao bì, tem nhãn truy xuất nguồn gốc

- *Kết quả thực hiện Đề án “Xây dựng Tổ hợp tác tạo tiền đề để phát triển thành Hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn tỉnh, giai đoạn 2021-2025: Tổ chức 7 lớp tập huấn nâng cao năng lực cho các THT, HTX với mục tiêu tuyên truyền quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về phát triển KTTT trong nền kinh tế thị trường; nâng cao năng lực quản lý điều hành cho cán bộ quản lý các THT, HTX. Năm 2024, dự kiến thành lập được ít nhất 38 THT; vận động, hướng dẫn thành lập được ít nhất 19 HTX từ các THT hoạt động có hiệu quả¹⁹. Đảm bảo 100 thành viên THT, Hội đồng quản trị HTX, cán bộ quản lý được tuyên truyền, tập huấn, bồi dưỡng kiến thức về KTTT, năng lực về sản xuất, kinh doanh gắn với chuỗi giá trị.*

III. DỰ KIẾN KHẢ NĂNG HOÀN THÀNH XỬ LÝ DỨT ĐIỂM CÁC HTX ĐÃ NGỪNG HOẠT ĐỘNG

Giai đoạn 2022-2023 đã thực hiện giải thể được 51 HTX thuộc trường hợp ngừng hoạt động lâu năm. Hiện trên địa bàn tỉnh còn 148 HTX ngừng hoạt động thuộc diện khó khăn trong giải thể như: Nợ thuế, nợ các tổ chức tín dụng, nợ thành viên và các tổ chức kinh tế; mất, thất lạc con dấu, giấy đăng ký mẫu dấu, không đăng ký mã số thuế; Người đại diện không phối hợp làm việc hoặc không liên lạc được với người đại diện... Mặc dù Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã ban hành Công văn số 6563/BKHĐT-HTX ngày 28/9/2021 và Bộ Tài chính đã ban hành Công văn số 17/BTC-TCĐN ngày 04/01/2021 hướng dẫn. Tuy nhiên, vẫn còn một số trường hợp theo Luật Hợp tác xã năm 2012 chưa xử lý được.

Luật Hợp tác xã năm 2023 đã có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/7/2024, có quy định đơn giản hơn đối với quy định giải thể đối với HTX, tuy nhiên, đến nay Nghị định hướng dẫn thi hành một số nội dung trong Luật chưa được ban hành để triển khai thực hiện. Trong đó có nội dung quy định về trình tự, thủ tục thu hồi Giấy chứng nhận đăng ký hợp tác xã. Trường hợp Nghị định chậm ban hành thì khả năng xử lý dứt điểm các HTX đã ngừng hoạt động khó hoàn thành mục tiêu xử lý dứt điểm các HTX đã ngừng hoạt động.

IV. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Kết quả đạt được

Công tác quản lý Nhà nước đối với KTTT đã được các cấp uỷ đảng, chính quyền các cấp quan tâm, chú trọng. Công tác thông tin, tuyên truyền về vị trí, vai trò của KTTT được chú trọng, góp phần từng bước làm thay đổi nhận thức của cán bộ, người dân về tầm quan trọng và vai trò của KTTT, HTX trong phát triển kinh tế - xã hội. Các hoạt động tư vấn, hỗ trợ tiếp tục được triển khai thực hiện, mang lại hiệu quả thiết thực cho HTX và thành viên. Công tác phối hợp giữa các sở, ngành, địa phương và Liên minh HTX tỉnh tiếp tục được quan tâm và tăng cường, kịp thời giải quyết khó khăn, vướng mắc trong quá trình hoạt động của các HTX, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các HTX thành viên.

Các sở, ngành, đoàn thể tiếp tục có nhiều hoạt động hỗ trợ nâng cao hiệu quả hoạt động của HTX. Nhiều giải pháp, chính sách hỗ trợ như đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực; hỗ trợ các HTX thông qua các chính sách khuyến công, khoa học và công nghệ; hỗ trợ xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường; xây dựng HTX

¹⁹ 6 tháng đầu năm 2024 đã vận động, hướng dẫn thành lập được 34 THT và 28 HTX

nông nghiệp kiểu mới, tiêu biểu; cung ứng vốn tín dụng ... tạo động lực lớn để phát triển KTTT.

Các HTX trên địa bàn tỉnh phát triển về số lượng; chất lượng hoạt động của HTX tăng theo từng năm; quy mô, vốn, ngành nghề hoạt động ngày được mở rộng; xây dựng nhiều mô hình mới, từng bước khẳng định vai trò quan trọng của HTX trong thực hiện các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương.

2. Một số tồn tại, hạn chế

Trên địa bàn tỉnh vẫn còn một số HTX hoạt động chưa đúng theo quy định của Luật HTX như: Chưa thực hiện đúng quy định tỉ lệ vốn góp, chủ yếu vẫn do một hoặc hai thành viên góp vốn; hoạt động của một số HTX chưa đúng bản chất HTX, đôi khi còn hoạt động như mô hình của doanh nghiệp, trong đó các thành viên là người thân trong gia đình, chỉ đăng ký cho đủ số lượng để thành lập HTX; vốn do một cá nhân góp vốn, không có sự hỗ trợ trong sản xuất mà chỉ thu mua sản phẩm của các hộ gia đình để bán ra thị trường...

Hầu hết nhà xưởng, cơ sở sản xuất của HTX (chế biến mì, rau, củ, quả...) đều được xây dựng trên đất ở, đất lâm nghiệp của thành viên HTX hoặc đất thuê, mượn cá nhân khác không phù hợp với mục đích sử dụng đất dẫn đến không có tài sản đảm bảo có giá trị lớn khi vay vốn hoặc khó tiếp cận được với các chính sách hỗ trợ của Nhà nước.

Công tác xây dựng mô hình điểm và việc nhân rộng gặp một số khó khăn. Nhiều HTX chưa có kỹ năng xây dựng phương án sản xuất, kinh doanh. Ngành nghề kinh doanh chưa thực sự đa dạng, sản phẩm tạo ra chưa có tính cạnh tranh cao, khó tiêu thụ, đa phần các sản phẩm sản xuất ra còn mang tính tự phát, chưa được đăng ý nhãn hiệu hàng hoá. Còn chưa thu hút được cán bộ quản lý, khoa học kỹ thuật được đào tạo về làm việc ở HTX.

Công tác quản lý tài chính, hạch toán kế toán của các HTX còn hạn chế, việc ghi chép sổ sách, chứng từ chưa đúng quy định, dẫn đến nhiều bất cập trong việc thực hiện chính sách thuế đối với các HTX ... Nhiều HTX hoạt động hình thức, tạm ngừng hoạt động, ngừng hoạt động chờ giải thể.

Luật Hợp tác xã năm 2023 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2024, tuy nhiên việc tuyên truyền, tổ chức triển khai của một số cấp, ngành còn chưa thực sự được quan tâm.

Công tác nắm bắt tình hình hoạt động của các HTX ở một số ngành, địa phương còn chưa kịp thời, đầy đủ. Việc xử lý dứt điểm các HTX ngừng hoạt động chờ giải thể còn chậm và chưa được quan tâm triển khai triệt để.

3. Nguyên nhân

Các HTX còn gặp nhiều khó khăn như thiếu vốn sản xuất; thiếu nguyên liệu, đặc biệt những nguyên liệu không có sẵn tại địa phương do chuỗi cung ứng nguyên vật liệu đầu vào cho sản xuất, thiếu ổn định và biến động mạnh theo chiều hướng tăng dẫn đến chi phí đầu vào sản xuất tăng cao làm ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của HTX, tăng giá thành sản phẩm làm ra, từ đó giảm giá trị gia tăng và sức cạnh tranh của sản phẩm trên thị trường.

Tư duy phát triển sản xuất, kinh doanh chưa theo kịp với sự phát triển của cơ chế thị trường. Quá trình phát triển các hình thức tổ chức sản xuất tuy có nhiều chuyển biến tích cực nhưng chất lượng, hiệu quả hoạt động của một số HTX chưa cao; chưa phát huy được vai trò trung tâm dẫn dắt cho phát triển sản phẩm chủ lực, đặc trưng để hình thành các vùng sản xuất tập trung quy mô lớn.

Phần lớn HTX thiếu điều kiện cơ sở hạ tầng như trụ sở làm việc, xưởng sơ chế, kho bảo quản sản phẩm,... Vốn của các HTX thấp, hiệu quả sử dụng không cao, một số HTX chưa minh bạch trong quản lý tài chính dẫn tới thiếu niềm tin của thành viên trong việc huy động vốn. Trong khi HTX chưa thiết lập được mối quan hệ tín dụng thường xuyên với các ngân hàng thương mại nên gặp nhiều khó khăn khi tiếp cận vốn để mở rộng các hoạt động sản xuất kinh doanh

Chính sách hỗ trợ phát triển HTX chưa thực sự tác động mạnh đến các HTX. Số lượng HTX được tiếp cận và thụ hưởng các chính sách thấp, chủ yếu tập trung vào nhóm chính sách về đào tạo tập huấn, hỗ trợ quảng bá, tiêu thụ sản phẩm, hỗ trợ xây dựng nhãn hiệu hàng hóa tập thể,... Một số chính sách đã ban hành nhưng việc triển khai áp dụng còn nhiều bất cập trong tiêu chí thụ hưởng dẫn tới khó khăn khi tiếp cận.

Trình độ năng lực, kinh nghiệm của đội ngũ cán bộ chủ chốt của HTX, nhất là HTX nông nghiệp còn hạn chế, phần lớn chưa qua đào tạo. Tư duy phát triển sản xuất, kinh doanh chưa theo kịp với sự phát triển của cơ chế thị trường, thiếu tính nhạy bén và năng động trong tổ chức điều hành sản xuất, kinh doanh; khả năng tiếp thu khoa học - kỹ thuật còn hạn chế.

Một số địa phương chưa quan tâm thích đáng đến lĩnh vực KTTT; công tác tổ chức thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển KTTT mà nòng cốt là HTX còn chưa kịp thời.

Phần thứ hai

KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HTX NĂM 2025

I. YÊU CẦU

Kế hoạch phát triển KTTT, HTX năm 2025 phải gắn với Quy hoạch tỉnh Bắc Giang đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050; định hướng chiến lược phát triển KTTT, HTX tỉnh Bắc Giang giai đoạn 2021-2030 và các chương trình, kế hoạch đồng thời phù hợp với định hướng phát triển kinh tế xã hội chung của tỉnh.

Phát triển KTTT, HTX xuất phát từ nhu cầu chung thực tế của các thành viên; theo đúng các giá trị và các nguyên tắc cơ bản của HTX.

Các chỉ tiêu kế hoạch phải khả thi, phù hợp với kết quả, tình hình thực hiện chỉ tiêu kế hoạch trong năm 2025 và phù hợp với chỉ tiêu kế hoạch dài hạn. Ngoài các chỉ tiêu số lượng, cần chú trọng các chỉ tiêu phản ánh chất lượng, hiệu quả như doanh thu, thu nhập của thành viên...; các chỉ tiêu xã hội như hiệu quả cung ứng dịch vụ của HTX đối với thành viên và kinh tế hộ thành viên, mức độ cạnh tranh sản phẩm của HTX, tạo việc làm mới, thu nhập và mức sống, dịch vụ của HTX phục vụ đời sống thành viên và cộng đồng dân cư như giáo dục, đào tạo, y tế...

II. NỘI DUNG KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN KTTT, HỢP TÁC XÃ

1. Dự báo những thuận lợi, khó khăn

1.1. Thuận lợi

KTTT, HTX thời gian qua luôn nhận được sự quan tâm vào cuộc của cả hệ thống chính trị từ Trung ương đến địa phương, nhiều chính sách ưu đãi hỗ trợ được ban hành và đang triển khai thực hiện nhằm tạo đòn bẩy cho khu vực này phát triển ổn định, bền vững. Với tinh thần đổi mới toàn diện, tháo gỡ tối đa các rào cản, tạo môi trường kinh doanh thuận lợi, bảo đảm quyền tự chủ, phát huy các giá trị tốt đẹp của mô hình HTX. Luật HTX năm 2023 có hiệu lực góp phần hoàn thiện hành lang pháp lý, sẽ mang lại những thay đổi tích cực, tạo bước phát triển mới cho khu vực kinh tế tập thể, thể chế hóa các chủ trương và hiện thực hóa các mục tiêu đã được xác định tại Nghị quyết số 20-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương.

Khu vực KTTT, HTX trên địa bàn tỉnh thời gian qua đã có bước phát triển ổn định, có chuyển biến tích cực theo hướng nâng cao chất lượng hoạt động, dần được khẳng định được ưu thế và vai trò của HTX đối với phát triển kinh tế hộ thành viên, kinh tế địa phương. Thông qua HTX các thành viên, các hộ nông dân có điều kiện tham gia và được hỗ trợ của Nhà nước, của các chương trình dự án phát triển kinh tế xã hội tại địa phương, có việc làm ổn định, thường xuyên nhờ đó thu nhập của người lao động cũng như của thành viên, hộ nông dân được cải thiện, đảm bảo an sinh xã hội trên địa bàn.

Sự phát triển của khoa học công nghệ ngày càng mạnh mẽ, tạo tiền đề cho các HTX áp dụng khoa học công nghệ mới, hiện đại vào sản xuất, kinh doanh, giúp nâng cao chất lượng, gia tăng giá trị sản phẩm. Bên cạnh đó, nền kinh tế nước ta ngày càng hội nhập sâu rộng với kinh tế thế giới, tạo điều kiện giúp các HTX có thêm cơ hội mở rộng thị trường tiêu thụ cũng như tham gia tham gia sâu vào các chuỗi giá trị hàng hoá.

1.2. Khó khăn

Biến đổi khí hậu ngày càng khó lường đang trở thành mối đe dọa, thách thức lớn đặc biệt đối với các HTX trong lĩnh vực nông nghiệp (tỉnh Bắc Giang có 66,5% hợp tác xã trong lĩnh vực nông nghiệp).

Vấn đề cạnh tranh hàng hoá đang diễn ra rất khốc liệt nếu không nâng cao chất lượng sản phẩm sẽ khó có thể tồn tại trên thị trường đặc biệt là các mặt hàng nông sản. Đây là thách thức lớn đối với khu vực hàng hoá KTTT vì phần lớn các tổ chức thuộc thành phần KTTT có quy mô hoạt động nhỏ, năng lực nội tại hạn chế; xuất phát điểm thấp cả về năng lực quản lý và nguồn lực cho phát triển. Thành viên, người lao động còn hạn chế về trình độ, chủ yếu là lao động phổ thông, vốn ít, huy động vốn khó khăn. Mức độ liên kết và tính bền vững trong liên kết sản xuất tiêu thụ nông sản trên địa bàn tỉnh chưa đủ mạnh.

2. Định hướng chung về phát triển KTTT, hợp tác xã

Đẩy mạnh việc triển khai thực hiện và cụ thể hóa toàn diện Nghị quyết số 20-NQ/TW, Hội nghị lần thứ 5 ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả KTTT trong giai đoạn mới;

phát huy hiệu quả các cơ chế, chính sách hỗ trợ phát triển KTTT trên địa bàn tỉnh. Phát triển KTTT phù hợp với nền kinh tế thị trường; nâng cao giá trị của HTX đối với thành viên, người lao động về cung ứng dịch vụ, tăng thu nhập, đời sống nhất là địa bàn nông thôn...; tham gia tích cực các chương trình xóa đói, giảm nghèo, xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở nông thôn. Khuyến khích, tạo điều kiện phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã trên tất cả các ngành nghề, lĩnh vực của nền kinh tế, thu hút đông đảo các thành phần xã hội tham gia; bảo đảm quyền và lợi ích của thành viên tham gia HTX.

3. Mục tiêu tổng quát

Phát triển KTTT năng động, hiệu quả, bền vững, tăng về số lượng, quy mô, chất lượng, hiệu quả; đa dạng về quy mô và lĩnh vực hoạt động; hỗ trợ phát triển các mô hình HTX hoạt động có hiệu quả, trở thành kiểu mẫu để nhân rộng và thu hút đông đảo bộ phận người dân, tổ chức, doanh nghiệp tham gia hoặc liên kết với HTX; đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ cao, sản xuất gắn với chuỗi giá trị, chú trọng phát triển sản phẩm, chế biến sâu, đạt tiêu chuẩn, chất lượng, tăng khả năng thích nghi trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế, biến đổi khí hậu, đáp ứng nhu cầu tiêu dùng trong nước và xuất khẩu.

4. Một số mục tiêu cụ thể

- Thành lập mới ít nhất 80 HTX, thu hút từ 500-600 thành viên mới, 01 Liên hiệp HTX; kết nạp thêm ít nhất 30 đơn vị tham gia thành viên Liên minh HTX tỉnh.

- Phân đấu có số HTX hoạt động đạt loại tốt, khá tăng 6% so với năm 2024; có khoảng 80 HTX ứng dụng công nghệ cao trong hoạt động sản xuất kinh doanh; 220 HTX nông nghiệp liên kết với doanh nghiệp sản xuất theo chuỗi giá trị.

- Tổ chức ít nhất 10 lớp bồi dưỡng, nâng cao trình độ cho cán bộ chủ chốt của HTX.

- Có ít nhất 30 HTX được hỗ trợ tham gia hoạt động, liên kết xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường; Hỗ trợ 11 HTX đưa lao động trẻ về làm việc tại tổ chức KTTT; 25 HTX thành lập mới được hỗ trợ xây dựng bao bì, nhãn mác, tem truy xuất nguồn gốc sản phẩm, hàng hoá, website điện tử.

- Nâng vốn Quỹ hỗ trợ phát triển HTX lên 30 tỷ đồng tạo điều kiện cho HTX, thành viên HTX tiếp cận nguồn vốn hỗ trợ của tỉnh²⁰.

- Tiếp tục rà soát, chấn chỉnh hoạt động các HTX trên địa bàn 10 huyện, thị xã, thành phố, phân đấu hoàn thành giải thể các HTX đã ngừng hoạt động lâu năm; hoạt động kém hiệu quả, không tuân thủ quy định của Luật HTX theo quy định của Luật Hợp tác xã năm 2023 và các văn bản hướng dẫn có liên quan.

5. Các giải pháp phát triển KTTT, HTX

5.1. Tuyên truyền, quán triệt các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước nhằm nhận thức đúng, đầy đủ về bản chất, vị trí, vai trò và tầm quan trọng của KTTT

²⁰ Quyết định số 523/QĐ-UBND ngày 07/4/2023 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc sắp xếp lại tổ chức và hoạt động của Quỹ hỗ trợ phát triển HTX tỉnh.

Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền các chủ trương, chính sách về phát triển KTTT, trọng tâm là Luật HTX 2023 và các văn bản hướng dẫn thi hành; Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Hội nghị lần thứ năm BCH Trung ương Đảng khóa XIII, tạo sự chuyển biến về nhận thức của cán bộ, đảng viên, nhân dân về vai trò, vị trí của KTTT.

Các sở, ngành, Liên minh HTX tỉnh phối hợp các địa phương tổ chức tuyên truyền, nâng cao nhận thức trong công tác quản lý, điều hành cho cán bộ quản lý ở các HTX; phối hợp với các cơ quan truyền thông xây dựng và duy trì chuyên mục tuyên truyền về KTTT, HTX trên các phương tiện thông tin đại chúng. Tổng kết, biểu dương, nhân rộng các điển hình tiên tiến, các mô hình HTX kiểu mới hoạt động hiệu quả.

5.2. Tiếp tục thực hiện và hoàn thiện thể chế, chính sách

Các sở, ngành, đơn vị liên quan căn cứ chức năng, nhiệm vụ chủ động nghiên cứu ưu tiên thực hiện nội dung 08 nhóm chính sách quy định tại Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 và Luật Hợp tác xã năm 2023; tổ chức lồng ghép các chương trình, dự án để hỗ trợ HTX phát triển thông qua Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới và các chương trình mục tiêu khác.

UBND các huyện, thị xã, thành phố thường xuyên rà soát, cân đối, ưu tiên bố trí quỹ đất đưa vào quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất, tạo điều kiện thuận lợi cho HTX được giao đất, thuê đất để đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng phục vụ chế biến, tiêu thụ sản phẩm và sản xuất kinh doanh, tạo vùng nguyên liệu.

5.3. Tổ chức thực hiện chính sách hỗ trợ, ưu đãi phát triển HTX

Đẩy mạnh hoạt động tư vấn, hỗ trợ thành lập HTX mới trên các lĩnh vực; vận động các đơn vị tham gia thành viên Liên minh HTX tỉnh; hỗ trợ các nội dung thiết yếu, đặc biệt là hạ tầng phục vụ chế biến, bảo quản và thương mại²¹. Tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các đề án hỗ trợ KTTT đã được ban hành. Tạo điều kiện và môi trường thuận lợi để các HTX phối hợp với doanh nghiệp, liên doanh, liên kết trong việc cung ứng dịch vụ và bao tiêu sản phẩm hàng hóa. Sử dụng an toàn nguồn vốn, phát huy hiệu quả hoạt động Quỹ hỗ trợ phát triển HTX tỉnh

5.4. Nâng cao hiệu quả hoạt động của khu vực KTTT, HTX

Tiếp tục củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động các HTX, đặc biệt là HTX nông nghiệp đang thực hiện theo hướng ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất, kinh doanh. Hướng dẫn, hỗ trợ các HTX xây dựng phương án sản xuất kinh doanh có hiệu quả, trong đó đa dạng hóa các khâu dịch vụ, chú trọng sản xuất hàng hóa, đưa giống mới có năng suất, chất lượng tốt vào sản xuất, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật để sản xuất theo tiêu chuẩn an toàn.

Phát huy tinh thần tự chủ, năng động, khơi dậy các nguồn lực từ nội bộ; Tăng cường năng lực quản trị HTX theo hướng công khai, minh bạch; củng cố bộ máy kế toán, kiểm toán; hỗ trợ trang thiết bị, cơ sở vật chất nhằm ứng dụng công nghệ thông tin hiện đại để nâng cao năng lực quản lý, nâng cao chất lượng,

²¹ Như: xưởng sơ chế, đóng gói, bảo quản; nhà kho, công trình thủy lợi, giao thông nội đồng,..

hiệu quả các hoạt động sản xuất, kinh doanh, nhằm từng bước thực hiện chuyển đổi số, chủ động chuyển đổi hình thức bán hàng trực tiếp sang trực tuyến.

5.5. Tăng cường công tác quản lý Nhà nước về KTTT

Tiếp tục, tăng cường sự phối hợp giữa các sở, ngành, địa phương trong công tác quản lý Nhà nước về KTTT; hướng dẫn, kiểm tra hoạt động của các HTX, đưa các HTX hoạt động đúng quy định của pháp luật để có thể tiếp cận và thụ hưởng các chính sách thuận lợi.

Làm tốt công tác thống kê, theo dõi, cập nhật thông tin, số liệu về KTTT phục vụ cho công tác quản lý Nhà nước, hoạch định kế hoạch, cơ chế, chính sách. Vận hành tốt hệ thống cơ sở dữ liệu thông tin quốc gia về hợp tác xã.

Định kỳ tổ chức hội nghị gặp gỡ, đối thoại của chính quyền các địa phương với các HTX hoạt động trên địa bàn để lắng nghe, tiếp thu ý kiến đề xuất, kiến nghị của các HTX để biện pháp chỉ đạo kịp thời tháo gỡ khó khăn, tạo điều kiện thuận lợi cho các HTX hoạt động.

III. MỘT SỐ ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Đề nghị Bộ Kế hoạch và Đầu tư sớm tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định hướng dẫn chi tiết thi hành một số điều của Luật Hợp tác xã năm 2023 để các địa phương triển khai thực hiện đồng bộ.

2. Ngân hàng Nhà nước xem xét, có cơ chế hướng dẫn các ngân hàng thương mại đơn giản hóa thủ tục, tăng cường giải ngân các khoản vay tạo điều kiện để các HTX nông nghiệp dễ dàng tiếp cận nguồn vốn phát triển mở rộng sản xuất với lãi suất ưu đãi.

Trên đây là Phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã năm 2025; UBND tỉnh Bắc Giang trân trọng báo cáo Bộ Kế hoạch và Đầu tư./.

Nơi nhận:

- Bộ Kế hoạch và Đầu tư (b/c);
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Các sở: KHĐT, NNPTNT, TC, CT; KHCCN, GTVT, TNMT, LĐ - TBXH.
- Liên minh HTX tỉnh;
- UBND huyện, thị xã, thành phố;
- Văn phòng UBND tỉnh:
 - + LĐVP, các phòng, đơn vị;
 - + Lưu : VT, TPKTTH.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phan Thế Tuấn